

Rondetafelgesprek WIA-problematiek 9 april 2025 • Position Paper LCR

3 april 2025 | brLCR25-010

De voortgang van de verbeteraanpak bij UWV heeft invloed op de bestaanszekerheid van veel burgers. De Kamerbrief van 24 maart 2025 noemt positieve ontwikkelingen, maar knelpunten blijven bestaan. De Landelijke Cliëntenraad (LCR) zet de belangrijkste aandachtspunten op een rij.

First time right: zorgvuldigheid bij herstelmaatregelen

Berichtgeving over fouten in het vaststellen van de hoogte van het dagloon in de WIA tussen 2020 en 2024 heeft geleid tot onzekerheid bij een grote groep mensen. Transparante communicatie vanuit UWV blijft daarom belangrijk: **duidelijke informatie** over berekeningen, nabetalings en het tijdsplan van de hersteloperatie helpt mensen beter te begrijpen wat hen te wachten staat. Zorgvuldigheid staat hierin voorop, ook al kan de afwikkeling hierdoor langer duren. Het is daarom ook belangrijk dat de herstelactie **integraal** wordt uitgevoerd. Als iemand onder meerdere herstelacties valt of een gecombineerde uitkering heeft, moet de persoon in één keer goed worden geholpen. Mensen moeten ontzorgd worden en niet met meerdere afdelingen contact hoeven opnemen om hun situatie op te lossen. Dit vraagt om goede coördinatie en afstemming binnen UWV. Zorgvuldigheid is goed, maar een deel van de gedupeerden heeft **directe hulp** nodig. Versnelde behandeling door of warme doorverwijzing naar team Geldzorgen kan helpen om ervoor te zorgen dat burgers niet verder in de problemen komen. Het is goed dat er in de Kamerbrief aandacht is voor versterking van het KlantContactCentrum en uitbreiding van de dienstverlening met cliëntondersteuners. Hopelijk wordt dit op korte termijn breed toegankelijk. De behoefte aan **onafhankelijke informatievoorziening**, zonder gevolgen voor de uitkering, is groot.

Keteneffecten, terugvorderingen en gevolgschade

Veranderingen in uitkeringen hebben vaak directe **gevolgen voor toeslagen en andere inkomensafhankelijke regelingen**. Het is daarom essentieel dat herstelmaatregelen voor 220.000 mogelijk gedupeerden geen nieuwe problemen mogen opleveren. In de Kamerbrief van 24 maart 2025 worden communicatie en ondersteuning voor uitkeringsgerechtigden genoemd. Dat is wat ons betreft niet voldoende: zij moeten worden ontzorgd. Ketenpartners kunnen al nauwelijks de effecten inschatten, laat staan dat burgers dat kunnen. De minister heeft in de Kamerbrief van 22 november 2024 en van 24 maart 2025 aangegeven terughoudend te willen zijn met **terugvorderingen** en dit slechts in uitzonderlijke gevallen te willen overwegen. Om het vertrouwen te herstellen, adviseren wij om volledig af te zien van terugvorderingen. Wij vragen ook met nadruk aandacht voor mogelijke fouten in de vaststelling van het Maatmanloon, omdat dit het arbeidsongeschiktheidspercentage en daarmee het uitkeringsregime (35-min, 35-80, 80-100) en inkomen bepaalt.

Naast directe compensatie moet ook **gevolgschade** worden meegenomen in het herstelproces: denk aan huurachterstanden en incassokosten. Gedupeerden die een onterecht te laag vastgestelde uitkering hebben of een terugvordering, moeten compensatie krijgen voor deze schade. Eerdere hersteloperaties - de OTN-affaire - hebben aangetoond dat deze brede benadering noodzakelijk is.

Kwaliteitscontrole en complexiteit: toewerken naar een structurele oplossing

Hoewel kwaliteitscontroles en een goed functionerend kwaliteitssysteem binnen UWV belangrijk zijn, blijft de berekening van het dagloon zeer complex. Het is positief dat er aandacht wordt besteed aan ondersteuning en duidelijke instructies bij het vaststellen van het dagloon. Wij vinden een fundamentele vereenvoudiging van het systeem noodzakelijk, waarbij de belangen van uitkeringsgerechtigden centraal staan. Het betrekken van cliëntorganisaties, als de LCR, draagt bij aan een rechtvaardige balans en het herstel van vertrouwen.